

עפ"ת 2958/01/15 - המערערת, מדינת ישראל נגד המשיב, עופר אהרן

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 2958-01-15 מדינת ישראל נ' אהרן

בפני כב' השופט הבכיר צבי סגל

המערערת

מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

נגד

המשיב

עופר אהרן

ע"י ב"כ עו"ד אבירם קוברסקי ממושרדו של עו"ד יוני שנאור

נוכחים:

ב"כ המערערת, עו"ד מוריה הירש

ב"כ המשיב, עו"ד אבירם קוברסקי

המשיב בעצמו

פסק דין

1. לפניי ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופט נאיל מהנא), מיום 20.11.14, בתת"ע 5916-04-14, אשר ביטל את כתב האישום בהסתמך על תצהיר שהוצג בפניו, ללא חקירת המצהיר.

2. נגד המשיב הוגש כתב אישום לפיו, ביום 11.9.13 נהג ברכב בדרך בינעירונית במהירות של 108 קמ"ש העולה

על מהירות של 80 קמ"ש, המותרת במקום, זאת בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, זאת לאחר שהגיש בקשה להישפט על העבירה.

3. ביום 4.9.14, התקיים דיון הקראה בו ביקש ב"כ המשיב דחייה לצורך צילום התיק והדיון נדחה ליום 5.11.14.
4. ביום 5.11.14 התקיים דיון בו ביקש ב"כ המשיב דחייה ל-3 ימים. הדיון נדחה להקראה נוספת ליום 20.11.14.
5. ביום 20.11.14 התקיים דיון, במהלכו הוגש ע"י ב"כ המשיב תצהיר חתום ע"י מר יעקב נוטיס, אזרח אמריקאי, אשר הצהיר כי הוא אשר נהג ברכב המשיב במועד ביצוע העבירה. ב"כ המאשימה התנגד להגשת התצהיר ללא נוכחותו וחקירתו של המצהיר. חרף האמור, הורה בית-משפט קמא (כב' השופט נאיל מהנא) על ביטול כתב האישום נגד המשיב וקבע כי המשטרה רשאית להסב את הדו"ח על שם המצהיר, בהתאם לנתונים המפורטים בתצהיר (עמ' 4 לפרוט' הדיון בבית-משפט קמא, מיום 20.11.14).

על כך הוגש הערעור דנא.

6. בדיון הקודם שהתנהל לפניי ביום 25.1.15, לא התייצב המשיב. בא-כוחו המלומד, עו"ד קוברסקי, טען כי זו הפרקטיקה הנוהגת בבית-משפט קמא ועד כה לא נזקקו הנהגים שהועמדו לדיון בעבירה זו להמציא תצהיר נרחב ומפורט יותר. לא זו אף זו, לדבריו, התצהיר כלל את הפרטים שמבקשת המשטרה בפניות נהגים על מנת להסב דו"ח. עד הפנה עו"ד קוברסקי המלומד לאתר האינטרנט בו יש דוגמה להגשת תצהיר כאמור הנקרא "תצהיר הסבת דו"ח".

7. בהחלטתי בישיבה מיום 25.1.15 ציינתי כי, סעיף 27(ב) לפקודת התעבורה קובע חזקה לפיה בעל הרכב הוא האחראי לביצוע העבירה, אלא אם הוכיח מי נהג ברכב, למי מסר את החזקה בו, או שהוכיח כי הרכב נלקח ממנו ללא ידיעתו או הסכמתו. עוד הוספתי, כי לבית משפט קמא הוגש תצהיר לקוני, מאת תושב חוץ, ללא צילום דרכון או מסמך אחר המעיד כי הפרטים בתצהיר אכן שייכים לו, וללא כל פרטים היכולים לסייע באיתורו. עוד הוספתי, כי לא ברור מהו הקשר בין המצהיר למשיב ובאלו נסיבות נטל המצהיר את הרכב. לבסוף ציינתי, כי לכאורה, מבלי להטיל ספק במהימנות בעל הרכב דנא, עלול מצב דברים זה לאפשר לנאשמים בעבירה זהה להתחמק מתשלום קנסות על ידי הצגת תצהיר מפי אחר, ובכך למעשה למנוע אפשרות לברר את אמיתות תוכן התצהיר. הדיון נדחה להיום.

8. היום התייצבו המשיב בעצמו ובא כוחו. בית המשפט אפשר לב"כ המערערת להפנות שאלות למשיב, תחת אזהרה, המשיב השיב לכל השאלות, מסר את פרטי המצהיר, לרבות מספר דרכונו, כתובתו ומספרי הטלפון שלו. בעקבות כך, הודיעה ב"כ המערערת כי היא מסתפקת בכך וחוזרת בה מן הערעור.

9. בכך יכולתי לסיים, אך מצאתי לנכון להעיר מספר הערות. סעיף 239א' לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, קובע, כי אם הוכיח בעל רכב החשוד בעבירה כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיף 27ב'

לפקודת התעבורה, או אז ניתן להגיש כתב אישום ולהמציא הזמנה למשפט למי שנהג ברכב.

סעיף 27ב' לפקודת התעבורה קובע, כאמור, חזקה, לפיה בעל הרכב הוא האחראי לביצוע העבירה, אלא אם הוכיח מי נהג ברכב, למי מסר את החזקה בו, או שהוכיח כי הרכב נלקח ממנו ללא ידיעתו או הסכמתו. בהתאם לסעיף ההגדרות, סעיף 1(2) לפקודה מגדיר "בעל הרכב" כבעלים הרשום ברישיון הרכב, וברכב שכור - האדם המחזיק בו מכוח הסכם. הנה כי כן, בעל רכב המעוניין לסתור את החזקה מחויב להוכיח עובדות באופן פוזיטיבי להנחת דעתו של בית המשפט, ככל הוכחה אחרת.

10. כאמור, לבית משפט קמא הוגש תצהיר לקוני, מאת תושב חוץ לכאורה, ללא צילום דרכון או מסמך אחר המעיד כי הפרטים בתצהיר אכן שייכים לו, ומבלי שרשומים בתצהיר פרטים היכולים לסייע באיתורו. לא זו אף זו, מהתצהיר כלל לא נהיר מה טיב הקשר בין המצהיר למשיב ובאילו נסיבות הוא נטל את רכבו. בהקשר זה מן הראוי להפנות לעפ"א (ב"ש) 52287-10-13 עיריית אשדוד נ' שלמה תחבורה 200 בע"מ, בגדרו נקבע, כי בחינת ההוכחה הסותרת את חזקת הבעלות נתונה לשיקול דעתו של התובע, וכי על בעל הרכב הרשום להוכיח לא רק את עצם מסירת הרכב לאחר, אלא אף את זהותו, זאת על מנת לאפשר לתובע להסב באופן אפקטיבי את הדו"ח לאותו "אדם אחר".

11. הנני סבור אפוא, כי היה על בית משפט קמא לקבל את בקשת ב"כ המאשימה ולאפשר לה לחקור את המצהיר בדבר נסיבות השימוש ברכב, וודאי שלא לבטל את כתב האישום ולקבוע כי המערערת תוכל להסב את הדו"ח על שמו. הותרת מצב זה על כנו עלול, כאמור, לאפשר לנאשמים פוטנציאליים אחרים, המעוניינים להתחמק מ"חזקת הבעלות", מסיבות שונות, להציג לבית המשפט תצהיר מפי אחר, שעה שמהמערערת תימנע האפשרות לברר, במקרים המתאימים, את אמיתות תוכן התצהיר. מקל וחומר אמורים הדברים שעה שהמצהיר הינו תושב חוץ, שלמערערת, כאמור, אין כלמידע לגביו, ובשעה שלא ברור מהתצהיר מה טיב הקשר בינו לבין המשיב ומהן הנסיבות בהן נהג ברכב.

12. שקלתי אם יש בנסיבות העניין מקום להחזיר הדיון לבית משפט קמא על מנת לאפשר את חקירת המצהיר, או בעל הרכב. לא בלי היסוס, וכחריג לכלל בו ערכאת ערעור אינה נוהגת לאפשר חקירה נגדית, בחרתי, מטעמי יעילות בלבד, לאפשר לב"כ המערערת לחקור את בעל הרכב, שהתייצב היום לדיון, והדבר אכן נעשה. בחקירתו הנגדית, לאחר שהוזהר כדין, מסר בעל הרכב את כל פרטי המצהיר, לרבות מספר דרכונו, מספרי הטלפון שלו וכתובתו בארץ בה הוא שוהה כיום. לאחר שפרטים אלה נמסרו, ביקשה ב"כ המערערת לחזור בה מהערעור.

13. אני מקבל את בקשת ב"כ המערערת, ובכפוף לכל ההערות דלעיל, אותן לסברתי יש ליישם מכאן ולהבא, הערעור נדחה.

ניתן והודע היום כ' שבט תשע"ה, 09/02/2015 במעמד הנוכחים.